

3.9.2013

Liikenne- ja viestintäministeriö

LVM/1193/07/2013

Lausunto Laajakaista kaikille 2015-hankkeen toisen väliarvioinnin keskustelumuistiosta

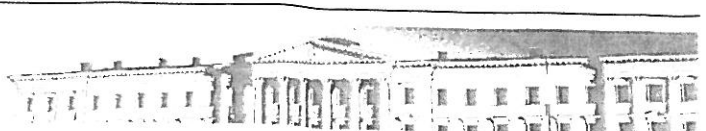
Liikenne- ja viestintäministeriö on pyytänyt lausuntoa laajakaistahankkeen toisen väliarvioinnin keskustelumuistiosta. Valtiovarainministeriö esittää lausuntonaan seuraavaa.

Huippunopean laajakaistan merkitys kunnille ja hallinnolle on kaksitahoinen. Toisaalta sen saatavuus on kunnille elinvoima- ja toimintaympäristökäyttäjä, joka tukee kunnan elinkeinopolitiikkaa. Toisaalta huippunopea laajakaista ollessaan laajasti saatavilla ja käytössä mahdollistaa useiden hallinnon palvelujen tarjoamisen etäpalveluna.

Etäpalveluna voidaan verkon välityksellä tarjota myös vaativia hallinnon asiantuntijapalveluja paikkariippumattomasti, mutta se edellyttää, että tietoliikenneyhteydet mahdollistavat korkeatasoisen kuvan kaksisuuntaisen siirtämisen väestöllisesti kattavasti. Yhteyksien tulee palvelukäyttöä varten olla niin luotettavia, että yhteydet eivät häiriidy kuin poikkeustapauksissa. Korkealaatuiseen kuvaan perustuvia palveluita voidaan käyttää terveydenhuollossa, opetuksessa ja monissa hallintopalveluissa. Palveluja kotikäyttöön on kuitenkin vaikeaa kehittää, jos tarvittavaa tietoliikennettä ja muuta tarvittavaa infrastruktuuria ei ole tarjolla riittävästi.

Valtiovarainministeriö on aloittamassa SADE – ohjelmaan kuuluvassa Etäpalveluhankkeessa kotikäytön esiselvitystä, jossa on muun muassa tavoitteena arvioida kotikäytön tietoliikenne-edellytyksiä ja niiden toteutumista. Etäpalvelun kotikäyttö on tarkoitus valmistella hankkeessa käyttöönotto-vaiheeseen ennen vuoden 2015 loppua.

Asiakaspalvelu 2014 – hankkeen ehdotusten mukaisissa julkisen hallinnon yhteisissä asiakaspalvelupisteissä etäpalvelun välityksellä annettavilla palveluilla on suuri rooli. Etäpalvelua asiakaspalvelupisteiden yhtenä palvelukanavana on pilotoitu Etäpalveluhankkeessa Keski-Suomen ja Etelä-Pohjanmaan maakunnissa vuodesta 2012 alkaen. Asiakaspalvelupisteissä käytettävä etäpalvelu on pohjana kotikäytön kehittämislle.

Etäpalvelujen laaja hyödyntäminen edellyttää verkon mahdollisimman laajaa väestöllistä kattavuutta. Kaupunkien lähialueiden mahdollinen jääminen riittävän nopean ja luotettavan verkon ulkopuolelle on tästä näkökulmasta vaikea ongelma.

Huippunopean laajakaistan rakentaminen kaikkien saataville on periaatteellinen ratkaisu ja julkista tukea tarvitaan, koska liiketaloudellisiin perusteisiin vastaavia investointeja ei saataisi aikaan. Tästä huolimatta verkkojen käyttökustannukset eivät saisi jäädä julkisen tuen varaan, vaan verkoilla pitäisi olla sellaista käyttöä, jossa niiden kustannukset tulevat käytöllä katetuiksi. Laajakaista kaikille – hanke saattaa tarvita jatkohakkeen verkkojen käyttöasteen nostamiseksi. Tässä tarkoituksessa on myös tarpeen lisätä julkisen hallinnon kotona käytettävien etäpalvelujen määrää mahdollisimman suureksi.

Vapaa-ajan asuntojen pääseminen nopeiden tietoliikenneyhteyksien piiriin toimisi vetovoimatekijänä esimerkiksi niiden ympärivuotiseen käyttöön. Hallinnon palvelujen näkökulmasta vakituisten asuntojen kattava saaminen nopeiden yhteyksien piiriin on kuitenkin ensisijainen tavoite vapaa-ajan asuntoihin nähden. Tavoitteiden laajentaminen ei saisi ainakaan haitata ensisijaisten tavoitteiden toteuttamista.

Tukijärjestely vaikuttaa erittäin monimutkaiselta ja sen yksinkertaistaminen vastaisuudessa olisi tärkeää niin hakijoiden kuin hakemusten käsittelijöiden kannalta. Jos hankkeita joudutaan asettamaan tärkeysjärjestykseen, tulisi priorisointi tehdä niin, että verkkojen piiriin saataisiin mahdollisimman laaja asukaspora. Valtion tukea on ollut käytettävissä hankkeisiin n. 63 milj. euroa ja tukirahojen arvioidaan loppuvan lähiaikoina. Valtion talouden sopeuttamiseksi tulevien vuosien rahoitustarpeet tulee mitoittaa vahvistettujen menokehysten puitteisiin esim. resurssien uudelleen kohdennuksen kautta.

Valtiosihteeri kansliapäällikkönä

Martti Hetemäki

Osastopäällikkö, budjettipäällikkö

Hannu Mäkinen